

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 11019 af 28/02/2008 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse U-2-08 om erhvervssygdom - kroniske nakke - skuldersmerter - erhvervssygdomsfortegnelsens gruppe B.2 - arbejdsskade

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 1213108-071211000-07

Ankestyrelsens principafgørelse U-2-08 om erhvervssygdom - kroniske nakke - skuldersmerter - erhvervssygdomsfortegnelse gruppe B. 2 - arbejdsskade

Resume:

Ankestyrelsen har i principielt møde behandlet to sager til afklaring af kravene til anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter (cervikobrakialt syndrom) efter fortegnelsen over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005, ændret den 21. april 2007, for så vidt angår de arbejdsmæssige påvirkninger jf. punkt B. 2.

Den nye fortegnelse over erhvervssygdomme indebærer, at der kan foretages en mere skønsmæssig vurdering af de erhvervsmæssige belastninger i de konkrete sager, end det har været tilfældet i tidligere fortegelser.

Efter fortegnelsens gruppe B. 2 er det en betingelse for anerkendelse, at der har været tale om hurtigt gentagne bevægelser i skulder/overarm, eventuelt i kombination med nakkebøjning, og/eller statisk belastning af nakke-skulderåget, i en længere årrække.

Ankestyrelsen fandt ikke, at kravene til anerkendelse var opfyldt i nogen af sagerne, idet den tidsmæssige udstrækning og den beskrevne belastning ikke var tilstrækkelig.

I vurderingen tog Ankestyrelsen udgangspunkt i Arbejdsskadestyrelsens vejledning om erhvervssygdomme, udarbejdet i samarbejde med Erhvervssygdomsudvalget.

I vejledningen er det blandt andet anført, at der som udgangspunkt skal have været tale om relevant arbejde i mindst halvdelen af arbejdstiden. Hvis der har været særlige nakke-skulderbelastende påvirkninger, kan kravet til den tidsmæssige udstrækning på mindst 8-10 år efter en konkret vurdering nedsættes, dog ikke til under 6 år. Der skal som udgangspunkt have været tale om mindst 15 bevægelser i skulder/overarm per minut, for at arbejdet kan betegnes som hurtigt gentaget. Efter en konkret vurdering kan antallet af bevægelser per minut nedsættes, dog ikke til under 10.

Ankestyrelsen vurderede ikke, at der var sket ændringer af kravene til de objektive fund og subjektive klager, der hidtil var blevet stillet i forhold til at kunne diagnosticere kroniske nakke-skuldersmerter. Der skulle således fortsat mindst være påvist moderat til svær ømhed/smerter i en betydelig del af muskellokaliseringerne i nakke-skulderregion.

I den ene sag var der udover nakke-skuldersmerter konstateret degenerative forandringer i hals-hvirvelsøjlen. På baggrund af en lægelig vurdering fandt Ankestyrelsen det muligt at skelne mellem nakke-skuldersmerterne og de degenerative forandringer.

Det er således fortsat gældende, at kroniske nakke-skuldersmerter kan anerkendes, selvom der er påvist en konkurrerende sygdom i halshvirvelsøjlen, hvis der kan skelnes mellem de to sygdomme, og de radiologiske fund i halshvirvelsøjlen er beskedne og ikke alene kan forklare nakke-skuldersmerterne.

Sag nr. 1 (J.nr. 1213108-07)

Der var tale om en mand, der fra 1998 til 2006 arbejdede som elektromekaniker med montering af store CNC rammer. Den største del af arbejdsdagen gik med montering/trækning af små ledninger. Arbejdet krævede præcision og anvendelse af en vis kraft i forbindelse med nedtrykning af skruetrækkeren

med højre hånd. Afhængigt af, hvor på rammen ledningen skulle monteres, var begge hænder hævet til mave, bryst eller hovedniveau. Manden fik periodiske gener fra nakke-skulderåg i 2001, som efterhånden blev vedvarende, og i 2003-2004 fik han tillige smerter i brystryggen. Han blev sygemeldt i januar 2006. Ankestyrelsen tiltrådte Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om afvisning men med en ændret begrundelse, idet Ankestyrelsen fandt, at sikredes udbredte muskelømheden med ledsagende nakke-skuldersmerter opfyldte kravene til diagnosen i fortegnelsens gruppe B. 2, men at den arbejdsmæssige påvirkning ikke var tilstrækkelig.

Sag nr. 2 (J.nr. 1211000-07)

Der var tale om en kvinde, der arbejdede som montrice på en fabrik, der fremstillede høreapparater. Hun varetog skiftende funktioner i spoleafdelingen. Gennemgående var der tale om præcisionsarbejde. Hun havde udført arbejdet siden december 1998, og hun fik begyndende gener efter ca. 2 års ansættelse. Kvinden havde udbredt muskelømheden i nakkeskulderområdet og herudover en sikkert påvist konkurrerende halshvirvelsygdom med forsnævring af nerverodskanal og slidgigt. Der var tale om overlappende symptomer, men Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering, at det var muligt at skelne de to sygdomme fra hinanden. Ankestyrelsen tiltrådte Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om afvisning, idet den arbejdsmæssige belastning ikke var tilstrækkelig til anerkendelse af de kroniske nakke-skuldersmerter.

Love:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 154 af 7. marts 2006 - § 5 og § 7

Sagsfremstilling 1:

Sag nr. 1 vedrørte anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter samt smerter i brystryg hos en elektromekaniker på 64 år. Fra 1998 til 2006 arbejdede han hovedsageligt med montering af store CNC rammer. Det tog ham 3 uger at opbygge en ramme. Størstedelen af tiden gik med montering/trækning af små ledninger med begge hænder i en fast cyklus på 10-14 minutter. Arbejdet var beskrevet som værende præcisionskrævende med anvendelse af en vis moderat kraft i forbindelse med nedtrykning af skruetrækker med højre hånd. Afhængigt af, hvor på rammen ledningen skulle monteres foregik arbejdet med begge hænder eleveret til mave, bryst eller hovedniveau. I den sidste del af dagen monterede han generatorer, hvilket foregik ved hjælp af umbraconøgle i skulderhøjde.

Om helbredsforholdene var det oplyst, at han omkring 2001 begyndte at få periodiske gener i nakke-skulderåg, som efterhånden blev vedvarende med tilstødende hovedpine og søvnforstyrrende gener. Egen læge anmeldte i september 2005 gener svarende til nakke-skulderåg samt svarende til brystryggen. Ankestyrelsen havde tidligere hjemvist sagen, hvorefter der var blevet indhentet en arbejdsmedicinsk erklæring. Ved denne udredning fandtes myoser i nakke-skulderåg og smerter i brystryg.

Det fremgik endvidere, at manden var 184 cm. høj.

Arbejdsskadestyrelsen havde afvist anerkendelse af myoser i nakke-skulderåg og smerter i brystryg, som erhvervssygdom, idet arbejdet som elektromekaniker ikke med overvejende sandsynlighed fandtes at have forårsaget sygdommene, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led.

Afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæstede Arbejdsskadestyrelsens afslag på anerkendelse men med en ændret begrundelse. Ankestyrelsen fandt, at udbredelsen og omfanget af mandens smerter i nakke-skulderåget opfyldte

de krav, der blev stillet til diagnosen kroniske nakke-skuldersmerter jf. Erhvervssygdomsfortegnelse gruppe B. 2.

Det fremgik således, at der var påvist muskelømheden i ca. 10 områder af nakke-skulderregionen, og at beskrivelsen af ømheden syntes at opfylde grad 3-4.

Begrundelsen for, at nakke-skuldersmerterne ikke kunne anerkendes efter fortegnelsen var, at der ikke var grundlag for at nedsætte kravet til den tidsmæssige udstrækning til under 8 år. I vurderingen indgik, at der ikke havde været tale om arbejde i fastlåste stillinger eller særligt kraftfuldt arbejde. Herudover blev der lagt vægt på, at arbejdet med fastgøring af ledninger med skruer til CNC ramme indeholdt blandede momenter med skruetrækkeren holdt mod skruen og herefter fastskruring med drejning af underarmen frem for drejebewægelser udført hurtigt og gentaget i skulderen. Ved fastskruring havde armen oftest et modhold/støtte mod skruen, som delvist aflastede skulderen under arbejdet. Der fandtes ikke at have været tale om 15 bevægelser i skulderen per minut, men arbejdet blev vurderet som blandet statisk og dynamisk.

Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Sagsfremstilling 2:

Sag nr. 2 vedrørte anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter hos en kvinde, der siden 1998 havde arbejdet som monitrice i spoleafdelingen på en fabrik, der fremstillede høreapparater. Hun varetog skiftende funktioner i afdelingen. Der var tale om præcisionsarbejde med blandt andet lodning, optagning af spoler med pincet, fæstne tråd i spoler, isætte spoler i maskine, finde trådender i mikroskop, efterse spoler gennem mikroskop og maskinovervågning.

Om hendes helbredsforhold var det beskrevet, at hun fik gener i nakke-skulderområdet efter ca. 2 års ansættelse, og at generne blev forværret gennem årene. Hun ophørte med arbejdet i februar 2007, da hun blev sygemeldt af anden årsag. Ved lægelig udredning blev der stillet diagnosen kroniske nakke-skuldersmerter (cervikobrakialt syndrom). Der blev endvidere påvist en degenerativ halshvirvelsygdom med forsnævring af højre nerverodskanal på 3. halshvirvel og discusdegenerationer (slidgigt) mellem 5.- 6.- og 7. halshvirvel.

Det fremgik endvidere, at kvinden var 157 cm. høj.

Arbejdsskadestyrelsen havde afvist anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter (cervikobrakialt syndrom) som erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelse gruppe B, punkt 2, da arbejdet ikke havde indebåret tilstrækkelige hurtige og gentagne bevægelser i skulder og/eller overarm. Sikrede havde heller ikke været ansat som monitrice i en tilstrækkelig lang periode til, at det kunne karakteriseres som en længere årrække. Arbejdsskadestyrelsen fandt endvidere ikke, at der kunne ske anerkendelse uden for fortegnelsen, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led.

Afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæstede Arbejdsskadestyrelsens afslag på anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter (cervikobrakialt syndrom) som erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelse Gruppe B, punkt 2.

Ankestyrelsen fandt, at der var påvist kroniske nakke-skuldersmerter (cervikobrakialt syndrom), idet der ved den lægelige udredning var påvist muskelømheden i 8 områder (tenderpoints) ud af 12 mulige i nakke-skulderregionen. Ankestyrelsen fandt endvidere, at der var påvist en konkurrerende objektivt

verificeret halshvirvelsygdom med forsnævring af nerverodskanal og slidgigt. Ankestyrelsen fandt, at de to sygdomme kunne skelnes fra hinanden.

Ankestyrelsen fandt ikke, at arbejdet opfyldte kravene for anerkendelse efter fortegnelsen, idet arbejdet ikke havde indebåret hurtigt gentagne bevægelser i skulder/overarm svarende til 10-15 bevægelser i minuttet i en stor del af arbejdsdagen. Der var heller ikke beskrevet statisk arbejde med skuldrene, da de udførte lodninger ikke var beskrevet som uden albuestøtte, hvorfor det vurderedes, at der havde været tilstrækkelig aflastning af skuldrene. Ankestyrelsen fandt endvidere, at der som følge af kvindens statur havde været tale om en vis akavet belastning af nakken under de udførte mikroskopier, men der havde været tale om ilægning af nye spoler for hver proces, hvorved hovedet/nakken havde været i bevægelse, og belastningen havde derfor ikke været særlig statisk.

Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Den tidlige symptomdebut efter 2 års montagearbejde tydede på, at generne kunne henføres til den sikkert påviste konkurrerende symptomgivende sygdom i nakke-skulderområdet i form af en degenerativ halshvirvelsygdom med påvirkning af nerveforsyningen til højre hånd (slidgigt med forsnævring af nerverodskanal).